

REVISTA DE REVISTES

Recull herpetològic ⁽¹⁾

per

JOAQU. MALUQUER

II

Darrerament han ingressat en la Biblioteca de la *Secció Herpetològica del Museu de Ciències Naturals* de Barcelona, gran nombre de llibres y tiratges apart, entre els que hi figuren els següents tramesos per el Dr. Boulenger:

SUR L'ÉVOLUTION DE L'APPAREIL À VENIN DES SERPENTS

Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, t. 165, pàg. 92.—1917.

Es tracta d'una nota a propòsit de la que aparegué en el t. 164, pàg. 959, 1917, deguda a Mme. Phisalix. En ella fa Boulenger consideracions sobre la distinció entre les seccions *Aglyphae* i *Opisthoglyphae*, que considera molt precàries.

SUR LA CONFORMATION DES PHALANGETTES CHEZ CERTAINES GRENOUILLES D'AFRIQUE

Comptes rendus, t. 165, pàg. 987.—1917.

Consideracions sobre el fet observat en alguns anurs africans, de tenir alguns ossos que arriben a perforar els teguments analogament amb lo que s'observa en el urodel ibèric *Molge Wattlii*.

(1) Vegis BUTLLETÍ DE L'INSTITUCIÓ CAT. D'HIST. NAT. Gener 1918. Pàg. 23.

SUR LES RAPPORTS DE L'ONTOGÉNIE A LA TAXINOMIE CHEZ LES
BATRACIENS ANOURES

Comptes rendus, t. 167, pàg. 60.—1918.

Tot i admetent la gran importància del coneixement dels estats larvaris, sobretot en lo referent a dilucidar les afinitats dels tipus degradats, Boulenger manté l'opinió sempre sostinguda per ell, de que els caràcters que dits estats suministren, no poden guiar en l'investigació de la classificació natural dels anurs.

SUR LA PLACE DES CHÉLONIENS DANS LA CLASSIFICATION

Comptes rendus, t. 167, pàg. 514.—1918.

Consideracions sobre les afinitats dels Quelonis, en quant als caràcters del crani i plastró especialment, amb els reptils vivents i desapareguts i amb els Batracis stegocephals. Es d'opinió de que els avantpassats dels Quelonis, dels Plesiosauris i dels Lacertits, pertanyien al ordre *Rhynchocephalia*, del qual l'*Sphenodon punctatus* es avui el tipus més generalitzat de tots els reptils vivents. Entre els *Batracis stegocephals* i els *Rhynchocephalia* hi han molts punts de contacte.

Boulenger rebutja l'opinió den Watson que coloca els *Eunotosauria* (*Eunotosaurus* Seeley), com a divisió ordinal de *Chelonia* en la seva classificació de 1917 (Mem. Amer. Mus. Nat. Hist.).

APERÇU DES PRINCIPES QUI DOIVENT RÉGIR LA CLASSIFICATION
DES ESPÈCES DU GENRE RANA

«Bulletin de la Société Zoologique de France» Tome XLIII. 1918. Pàg. 111.

Ocupat Boulenger en la revisió del gènere *Rana* que conta avui amb 195 espècies, divideix dit gènere en 9 subgèneres: *Rana*, *Tomopterna*, *Pyxicephalus*, *Aubria*, *Nanorana*, *Discodeles*, *Hylorana*, *Hildebrandtia*, *Ptychadena*, que defineix en una sinòpsis, indicant per a cada un d'ells l'especie típica.

SUR LES LÉZARDS DU GENRE ACANTHODACTYLUS WIEGM.

«Bulletin de la Société Zoologique de France». Tome XLIII. 1918. Pág. 143.

Aquest treball és d'una gran importància, puix les espècies mediterrànies del gènere *Acanthodactylus*, estaven molt embrollades i la seva determinació precisa, es feia difícil. Les espècies, principals varietats i formes són aquí descrites amb la minuciositat que caracteritza a Boulenger i amb el coneixement de causa amb que pot fer-ho ell que sobre lo bé que coneix l'herpetologia, conta amb més de 700 exemplars per a estudiar i comparar.

LE LÉZARD VERT DE LA PÉNINSULE IBÉRIQUE, SES VARIATIONS ET SA DISTRIBUTION

«Boletín de la Real Sociedad Española de Historia Natural». Tomo XIX. 1919. Pág. 59.

Comença col·locant el *Lacerta viridis*, en la secció dels *Lacerta*, propiament dits, entre els límits *Lacerta agilis* i *Lacerta ocellata*, i després ficsa els caràcters distintius de les formes més pròximes en la següent sinòpsis:

- A) Fosses nasals perforades entre 3 o 4 plaques (rarament 2); no voreijades per la rostral; de 16 a 23 laminetes subdigitals en el quart dit del peu; escates dorsals exagonals o romboidals, fortament carenades; 32 a 52 escates al transvers del centre del cos; plaques ventrals en 6 o 8 fileres longitudinals; cua més petita que el doble de la llargada del morro al anus.

Granulacions entre supraoculars i arcada supraciliar generalment manquen; dos grans temporals superiors ordinàriament; frontonasal comunment entre 6 plaques, rarament més ample que l'espai entre les fosses nasals; llargada del peu no sobrepassa la del cap.

Lacerta agilis L.

Europa, Àsia, temperada.

Una sèrie de grànuls, entre els supraoculars i les arcades supraciliars (rarament reduïda a 2 o 3 grànuls); un sol temporal superior, grós; frontonasals entre 8 plaques i més ample que l'espai entre les fosses nasals; peu més llarg que el cap.

Lacerta parva Blgr.

Àsia menor.

- B) Fosses nasals perforades entre 5 o 6 plaques (rarament 4), casi sempre voreijades per la rostral; 21 a 31 laminetes subdigitals en el quart dit del peu; cua $1 \frac{2}{5}$ a $2 \frac{2}{3}$ la llargada del morro al anus.

Escates dorsals exagonals o romboidals, rarament ovals o subcirculars, fortament carenades; 38 a 58 escates al transvers del centre del cos; plaques ventrals en 6 o 8 fileres longitudinals.

Lacerta viridis Laur.

Europa central i meridional. S. O. d'Àsia.

Escates dorsals romboidals o subimbricades, fortament aquillades, molt més grosses que les laterals; 34 a 37 escates al transvers del centre del cos; plaques ventrals en 10 fileres longitudinals.

Lacerta princeps Blanf.

Pèrsia.

Escates dorsals granuloses, llises o dèbilment aquillades; 63 a 100 escates al transvers del centre del cos. Ventrals en 6 o 10 fileres longitudinals.

Lacerta ocellata Daud.

S. O. d'Europa, N. O. d'Àfrica.

Cinc formes principals de la *Lacerta viridis* són descrites en aquest treball: *typica*, *strigata*, *major*, *Woosnami*, *Schreiberi*. D'elles es troben a la Península Ibèrica la *typica* i la *Schreiberi*. Aquesta darrera la descriu curiosament Boulenger a base de 42 individus rebuts d'Espanya i Portugal.

L'exemplar d'Alós d'Isil (1) pertany a la forma *typica*.

Els exemplars de Viladrau, en quin estudi estem ocupats, pertanyen igualment a la mateixa forma.

Laboratori d'herpetologia. Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

(1) Vegis «Boletín de la Real Sociedad Española de Hist. Nat.» Tomo XVIII. 1918. Pàg. 402.